

«НАМ ПРАВО ЖИТИ ДАВ СОЛДАТ»

Квіти до меморіалу покладають студенти історичного факультету Валерій Додух та Микита Шманатов

Цими словами з вірша «На п'єдесталах вічності» відомого дніпровського поета Костянтина Дуба можна найточніше висловити нашу вдячність героям Другої світової війни, які захистили Батьківщину від грізного ворога і принесли мир людству. Україна стала одним з епіцентрів тієї страшної війни, зазнала мільйонних втрат і зробила неocenений внесок у Перемогу. Понад 600 педагогів і студентів нашого університету боронили рідну землю, 160 з них віддали життя за нашу свободу.

Старший лаборант кафедри загального та слов'янського мовознавства Анастасія Данилюк вітає ветеранів під час виконання пісні «Дев'яте травня»

Цього року меморіальні заходи, присвячені Дню пам'яті і примирення та Дню Перемоги у Другій світовій війні, в університеті відбулися 5 травня. Центральною подією став Мітинг-реквієм біля наукової бібліотеки, на якому були присутні педагоги і студенти всіх факультетів.

«Наш обов'язок – пам'ятати про велич і неперемінність значення Великої Перемоги Добра над Злом, яка стала однією з найвеличніших подій ХХ століття», – звернувся до громади ректор нашого університету, професор Микола Поляков. – Ми живемо вже понад 70 років під могутнім покровом подвигу наших батьків, дідів, а для багатьох – уже й пращів. І з кожним роком наша пам'ять про ці події повинна лише поглиблюватися, щоб не втрачати зв'язок поколінь, краще розуміти сучасність, бути гідними своїх предків», – наголосив Микола Вікторович.

Від імені Ради ветеранів слово взяв її голова, професор Ігор Іщенко, який розповів про підтримку учасників Другої світової війни, серед яких п'ятеро героїв бойових дій – В.С. Давідсон, М.Г. Єрмакович, О.Н. Романова, О.П. Харченко, С.М. Шабаліна.

Із великою вдячністю педагоги і молодь зустріли виступ ветерана трудового фронту Петра Семеновича Дінеця. Він прочитав свій зворушливий вірш «Матері», присвячений подвигу жінки-трудівниці, яка наближала Перемогу невтомною працею в тилу.

Історичний факультет, який багато уваги приділяє вивченню подій і постатей воєнних літ, представляв декан, професор Сергій Світленко. Студенти-історики підготували ґрунтовну інформацію про працівників і студентів нашого університету, які пройшли бойовими дорогами Другої світової.

У пам'ять про звитягу героїв-переможців молодь університету виконала поетичні й пісенні твори. Вірші про війну прозвучали з вуст студентки факультету прикладної ма-

тематики Анастасії Дудки («На п'єдесталах вічності» Костянтина Дуба, «Обеліски» Костянтина Чернишова), майбутнього біолога Антоніни Місюри («У війни нежіноче обличчя» Олександра Тараненка, «Живи, Україно!» Олександра Олеса), студента-історика Олександра Лисаченка (власний твір «До тих, хто живий»). Вірші видатного українського письменника, випускника університету Олеса Гончара читали студентки факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства Карина Андрющенко, Лілія Калініна та Олександра Ткач.

Старший лаборант кафедри загального та слов'янського мовознавства Анастасія Данилюк присвятила ветеранам пісню «Дев'яте травня», а студентка історичного факультету Лада Лесич виконала «Балладу про мальви» видатного українського композитора Володимира Івасюка. Завершився мітинг-реквієм хвилиною мовчання в пам'ять про загиблих героїв та покладанням квітів до меморіальної стели.

Підготував низку пам'ятних заходів і колектив наукової бібліотеки. Був створений стенд, присвячений близьким родичам працівників – учасникам Другої світової війни. Із сімейних фото дивляться на нас ветерани – П.І. Авраменко, С.М. Брехов, Н.Д. Бузицька, П.О. Бузицький, І.О. Грибков, О.І. Долодаренко, В.І. Ковальов, М.А. Корж, А.О. Мартинюк, Д.К. Морозов, Г.О. Педорич, І.М. Підгайко, Т.І. Рудь, О.Г. Семенова, П.Н. Ткаченко, Р.П. Черненко, В.Т. Шестаков, В.М. Шмальченко, П.М. Шмальченко.

На урочистих зборах, які відбулися за участю працівників – дітей війни, заступник директора з науково-методичної роботи Людмила Лучка нагадала колегам і студентам про спадкоємність поколінь: «Наші ветерани пройшли через жахіття війни, проте зберегли любов, доброту й терпіння. Зараз їхнє головне бажання – нехай буде мир! А ми повинні вірити в свою країну і

український народ, який пройде всі випробування і вийде з них переможцем».

Напевно, кожен студент нашого університету має свою, родинну пам'ять про події Другої світової. Світліни з сімейного архіву, розповіді про дідів та пращів, їхні бойові нагороди роблять ту жахливу війну не віддаленою в часі сторінкою історії, а частиною біографії власного роду, поєднуючи покоління світлом Перемоги й спонукаючи бути гідними нащадками. Слово самим студентам:

Антоніна Місюра, факультет біології, екології та медицини:

– Мої пращів Петро Маркович Рябовол та Михайло Михайлович Мокієнко, на щастя, повернулися живими з війни. Для мене і моєї родини День Перемоги – велике свято. Адже наш народ заплатив страшну ціну за мир, за наше право вільно жити на своїй рідній землі. Треба пам'ятати про великий подвиг нашого народу, шанувати і підтримувати ветеранів.

Анастасія Дудка, факультет прикладної математики:

– Пращів – старший сержант-кулеметник Марко Васильович Дудка за героїзм був удостоєний двох Орденів Слави та Ордену Вітчизняної Війни. День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні для мене одночасно радісна і сумна дата. Радісна тому, що дає надію на велике майбутнє нашої країни. А сумна – бо нагадує про великі жертви і страждання українського народу в тій війні.

Олександр Лисаченко, історичний факультет:

– На війні загинули два мої пращів – Герасим Крошка та Іван Боровиченко. Тому Свято Перемоги вважаю, в першу чергу, днем пам'яті про полеглих героїв. Ми повинні з вдячністю згадувати про дідів та пращів.

Сергій ЛЯПІН,
старший лаборант групи аналізу у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді

ДИТИНСТВО, ОБПАЛЕНЕ ВІЙНОЮ

Петро Семенович Дінець – учасник війни, ветеран трудового фронту, старший лейтенант у відставці. Тривалий час працював старшим викладачем на геолого-географічному факультеті нашого університету.

Війна двічі прокотилася сільцем Цвітки Магдалинівського району, де жила родина Дінців. Старший брат – військовий льотчик Федор Дінець воював ще з Фінської кампанії, і Петро тричі тікав до військових «на підмогу» брату. У вересні 1943-го року, коли німці відступали, на Цвітках розігралася жахлива трагедія. Усіх чоловіків, хто міг би тримати в руках зброю – літніх і підлітків – карателі вивели за село й розстріляли. Поранених й убитих тут-таки вкидали в палаючу скирту соломи. Загалом у тій бійні загинуло близько 40 односельчан, серед жертв був ще один старший брат – юний Іван...

Міг би опинитися разом із ним і Петро. Есесівці підняли його в ту страшну ніч з печі, світили ліхтариком в заспані очі. Спасло хлопчину, мабуть, те, що він був невеличкого зросту. Після цієї трагедії підліток в черговий раз втік на війну – мститися за середнього брата.

1959 року Петро Семенович вступив до Дніпропетровського держуніверситету. Спочатку хотів подавати документи на філфак, бо ще змалечку вирішував, виступав зі своїми творами на концертах самодіяльності. Проте в приймальній комісії молодому штурману запропонували вступити на щойно відкритий географічний факультет.

Однак остаточно своєї мрії Петро Дінець не полишав: продовжував писати. Пропонуємо читачам вірш, який Петро Семенович презентував під час урочистого мітингу-реквієму.

За матеріалами сімейного архіву Дінців

Матері

Ты помнишь, как тучи над нами сгустились,
Тропинку, что к тихой Кильчени вела,
Когда с сыновьями и мужем простилась
И в дом отсутствующий печально вошла...

Ты горе своё, как умела, скрывала,
Чтоб дети не видели маминих слёз.
И каждое утро ты нас оставляла
И шла на работу и в зной, и в мороз.

Ты землю пахала и хлеб убирала
Сама, а позднее со мною вдвоём.
И в трудное время ты всё повторяла:
– Фашистов прогоним – тогда заживём...

Потом ты трудилась на шахте, заводе,
Пример подавала, умела дерзать,
И вместе со всем украинским народом
Трудом помогала врагов побеждать.

И в битве суровой, в больничной палате,
И в грозных боях на Днестре, за Днестром
В промокшей шинели, в обмёрзшем бушлате
Боец был согрет материнским теплом.

...Увы, сыновья, твои старшие дети,
И муж твой, красавец, погибли в борьбе,
Они подарили всем нам День Победы,
А горечь утраты – лишь только тебе...

Сегодня ты снова, как в ратном походе,
Детей наших учишь в труде побеждать,
И сеять, и плавить, и строить заводы,
И уголь, руду на-гора подавать.

И внуки твои в небесах и на море
Надёжно, уверенно службу несут,
И ночью, и днём, охраняя просторы,
Твой доблестный труд и покой берегут!

...Ты снова к притихшей Кильчени идёшь,
Весною и летом, и в зимнюю стужу,
И там вспоминаешь, а, может быть, ждёшь
Любимых детей и любимого мужа.

Пётр Семенович ДИНЕЦ

ІЗ ІМЕНЕМ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ВЕЛИКА ЦІНА ВЕЛИКОЇ ПЕРЕМОГИ

Ім'я Олеса Гончара тісно пов'язане з Днем Перемоги. Народжений квітневого дня 1918 року, він серед 997 студбатівців стримував навалу гітлерівських військ у перші місяці страшної війни, що двома смертоносними хвилями прокотилася Україною. Не погодився служити в штабі, хоча й була така можливість, а відправився в саме пекло, туди, звідки мало хто повернувся. Але він вижив, повернувся, щоб своїми майбутніми творами прокричати людству: «Немає правди у війні, вона лиш в мирі та любові!».

У День Перемоги, здобутої колосальною ціною життів наших дідів і пращів, роман «Людина і зброя» Олеса Гончара набуває особливої актуальності. Це відчуття організатори та учасники щорічних Гончарівських читань, які відбулися 3 квітня.

Сьогоднішні студенти, одягнені в солдатську форму, проявляють силою Гончарового слова, змогли передати весь біль і розпуку, усю ту складну гаму почуттів, що переживав майбутній письменник після

Інсценізація роману «Людина і зброя» Олеса Гончара. Студенти-актори – Артем Фандіков, Артур Мартиросян та Дмитро Ганжа

кривавих, смертоносних боїв в селі Блошинці. Там у липні 1941 року на лісовій галявині розмістилися два студентські батальйони, привезені в теплушках із Харкова. Серед майбутніх оборонців Києва були молоді письменники Олесь Гончар та Валентин Чемерис, які потрапили до стрілецького батальйону, Григорій Тютюнник, Дмитро Білоус, Данило Бакуменко та Ми-

хайло Пилипенко, які були розподілені до протитанкового винищувального. Уночі студбатівців підняли по тривозі та переправили через Дніпро в район Миронівки та Білої Церкви, де вже точилися бої. Після перших кривавих зіткнень із загарбниками з 997 молодих необстріляних воїнів у живих залишилося лише 37...

Сімдесят п'ять років минуло з дня тих страшних липневих подій. Сьогодні в Україну знову прийшла (хоча й неоголошена, але не менш кривава) війна. Нині там, під Старогнатівкою, Ольгинкою та іншими донецькими селами, стоять в обороні під обстрілами спадкоємці Гончарових Степури, Духновича та Колосовського, захищаючи рідну українську землю. Стоять ровесники молодого Гончара, колишні студенти, які добровольцями пішли на фронт. Історія повторюється. Сподіваємося, що вона повториться ще в одному – у довгожданій Перемозі!

Ірина ТИПЕР,
доцент кафедри української літератури,

ЮВІЛЯРУ НА ПАМ'ЯТЬ

8 травня виповнилося 90 років професору кафедри фізіології та інтродукції рослин, заслуженому професору, доктору біологічних наук Лідії Григорівні Долговій. Майже 60 років життя науковця, педагога, талановитої особистості нерозривно пов'язані з університетом.

УЧИТЕЛЬ З ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРИ

Лідія Григорівна є вихованкою нашої alma mater, закінчила біологічний факультет ДДУ у 1951 році. Досвід педагогічної роботи отримала, працюючи вчителем біології та хімії у загальноосвітніх школах міста. Покликання до наукової роботи визначило наступний крок – з 1961 року вона вступила до аспірантури, захистила кандидатську дисертацію. З 1964 року працює на кафедрі фізіології рослин на посадах асистента, доцента, а після захисту докторської дисертації у 1980 році – професора кафедри фізіології рослин та екології.

Наукові інтереси Л.Г. Долгової зосереджуються на розробці нового напрямку в галузі екології техногенних екосистем – визначенні біологічної активності ґрунтів та фізіолого-біохімічного стану рослин з метою діагностики рівня забруднення довкілля промисловими токсикантами та розробки методів його фітореMediaції. З часом дослідження біологічних процесів детоксикації ксенобіотиків охоплюють і галузь сільськогосподарського виробництва. Формується наукова школа, яка займає пріоритетні позиції в країні, а її керівник отримує визнання провідних науковців – Лідії Григорівні присвоєне звання академіка Екологічної академії наук України.

Роботи Лідії Григорівни та її учнів зробили суттєвий внесок у розвиток екологічної фізіології рослин та біології ґрунтів, знайшли практичне застосування у створенні стійких культурфітоценозів на техногенних територіях Придніпровського регіону. Наукове керівництво ботанічним садом ДНУ, яке професор Л.Г. Долгова здійснювала протягом останніх 30 років, визначило подальший розвиток цієї актуальної наукової тематики, спрямований на розробку фізіологічних основ фітодизайну та озеленення міст, дослідження стійкості інтродукованих рослин, вивчення фізіолого-біохімічних основ збереження рослинного біорізноманіття.

Лідія Григорівна проводить велику організаційну роботу – з 1981 р. протягом десяти років працює деканом біолого-екологічного факультету. На цей час припадають масштабні будівельні роботи в університеті, зводиться акваріумний комплекс, новий корпус біологічного факультету, в який у

1991 році «переїхали» всі кафедри факультету та лабораторії НДІ біології з 7 та 8 корпусів. Все це вимагало постійної уваги і контролю з боку декана.

Одночасно з 1985 до 1991 року Л.Г. Долгова завідує кафедрою фізіології рослин та екології, формує педагогічний напрямок в освітній діяльності кафедри – блок дисциплін з методики викладання біології, що забезпечило підготовку вчителів-біологів на факультеті, а згодом дозволило кафедрі стати випусковою. Л.Г. Долгова є автором двох монографій, більше десяти методичних посібників та понад трьохсот наукових публікацій. Під керівництвом Л.Г. Долгової захищено 2 докторських та 12 кандидатських дисертацій.

На факультеті біології, екології та медицини немає викладача або науковця, який хоча б на короткий час не зіштовхнувся з професором Долговою Л.Г. – студентом на лекціях, або спілкуючись на професійні педагогічні теми, розв'язуючи наукові завдання чи вирішуючи організаційні питання – завжди залишалось особливе враження від спілкування з інтелегентною, цікавою, витончено вихованою, доброзичливою людиною, «класичним» університетським професором з сучасними ідеями та поглядами. І сьогодні, перебуваючи вже п'ять років на заслуженому відпочинку, Лідія Григорівна не пориває зв'язку з кафедрою, для кожного знаходить слово поради, допомоги й розуміння. Тому

не дивно, що напередодні ювілею Лідії Григорівни звучать такі щирі висловлювання «кафедралів»:

- зав. кафедрою фізіології та інтродукції рослин, професор Ю.В. Лихолат: «Лідія Григорівна, як науковий керівник, відкрила для мене «вікно» в науку. Вона є взірцем тих рис особистості, які необхідні для успішної діяльності на будь якій адміністративній посаді – чесності, людяності, компетентності, вимогливості»;

- доцент Т.В. Легостаєва: «Завжди вдячна Лідії Григорівні за ту допомогу, яку вона надала як мій науковий керівник при підготовці кандидатської дисертації. Дотепер намагаюся додержуватися тих високих стандартів викладача, які притаманні професору Долговій Л.Г.»;

- доцент Н.Ф. Павлюкова: «Лідія Григорівна для мене є Вчителем з великої букви – як науковий керівник, як наставник у навчально-виховній роботі на кафедрі. Дуже вдячна за ту допомогу, знання, віру в себе, які я отримала від Лідії Григорівни»;

- доценти З.В. Грицай і Т.І. Юсіпіва: «Ще із студентської лави Лідія Григорівна була для нас зразком високого професіоналізму, користувалася авторитетом і повагою серед студентів – перш за все, через надзвичайно відповідальне ставлення до проведення лекцій і лабораторних занять, педагогічну майстерність, широкий науковий кругозір і досконале знання предмету».

Особисто хочу додати, що для кожного зі своїх учнів Лідія Григорівна була джерелом захоплюючих наукових ідей, які й служили рушійною силою на шляху наукового пізнання, спонукаючи освоювати нові вершини. Захистом своєї кандидатської, а потім і докторської дисертації завдячую саме такій «мотивації» та постійній підтримці з боку мого наукового консультанта – Л.Г. Долгової.

З нагоди 90-річчя співробітники кафедри фізіології та інтродукції рослин і факультету біології, екології та медицини висловлюють щире вдячність та побажання Лідії Григорівні міцного здоров'я, любові й шани близьких, гарного настрою та невичерпної енергії!

Ірина ЗАЙЦЕВА,
д-р. біол. наук, професор кафедри
фізіології та інтродукції рослин

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

IV Всеукраїнський форум студентів, аспірантів і молодих учених, що проходив на базі університету, зібрав представників нового покоління освітян і науковців з Києва, Дніпра, Луцька, Львова, Одеси та Харкова. Кожні два роки форум організовується за підтримки Міністерства освіти і науки України, Придніпровського наукового центру НАН України і МОН України, дніпровської обласної та міської влади, а також Міжнародної корпорації Noosphere Ventures Inc. USA. Цього разу визначна наукова подія була присвячена 100-річчю нашого університету, яке відзначається наступного року.

Про здобутки і перспективи молодого творчого покоління ДНУ говорили під час пленарного засідання голова ради молодих учених університету Віталій Пальчиков, голова Студентського наукового товариства Вадим Горбань, а також керівник фундаментального наукового проекту ДНУ, який нещодавно отримав державне фінансування, Кирило Голубородько. Наукові розробки й дослідження молоді стосувалися важливих проблем соціально-гуманітарних, економічних, математичних і природничих наук. Загалом, протягом двох днів роботи форуму було заслухано понад 120 наукових доповідей.

Студентська команда фізико-технічного факультету у складі трьох студентів четвертого курсу спеціальності «Прикладна механіка» Федора Сафаєва, Олега Омелюшка та Станіслава Петраша взяла участь у Відкритому обласному фестивалі з робототехніки.

Команда ФТФ готується до змагань

Юнаки представили власні моделі роботів, розроблені на заняттях наукового гуртка «Механотроніка». Конструкторська думка, сполучення деталей, програмування роботів є унікальними.

У програмі фестивалю було конструювання роботів (підготовка і тренування), а також особисті та командні змагання у таких секціях: моделювання молодших школярів, технічне і програмне моделювання на визначену тему, scratch-проекти, робо-сумо, робо-перегони по чорній лінії, LEGO-перегони та фрістайл.

За результатами змагань, Олег Омелюшко здобув перше місце в секції «Фрістайл», Федір Сафаєв – друге місце в секції «Моделювання».

Колишні бійці полку АЗОВ, активісти організації Цивільний корпус АЗОВ провели

ШАНУЄМО ВЕТЕРАНІВ

Ветеран наукової бібліотеки, учасниця Другої світової війни Олександра Єгорівна Семенова відсвяткувала 90-річний ювілей.

У день народження на порозі своєї оселі нас зустріла ювілярка – красива, усміхнена жінка з гарною зачіскою. За святковим столом Олександра Єгорівна розповідала про обпалене війною дитинство, про страшні бомбардування прифронтового села (ювілярка родом з Новгородської області), про загибель рідного брата-воїна, про голод і важку роботу в тилу. Під час війни 16-річною дівчинкою Олександра працювала на залізничній станції м. Бологоє обліковцем вагонів, що постачали на фронт військове спорядження та зброю.

Робота була відповідальною, небезпечною, часто під обстрілами, особливо у нічні часи. Одного разу під час ворожого нальоту вона не добігла до бомбосховища, а втекла до болота. Це врятувало її від смерті: бомба влучила у бомбосховище.

Згадуючи про зняття блокади Ленінграду, Олександра Єгорівна розповідала, з якою радістю зустрічали перші поїзди, що прийшли до міста, та фронтові листи часто з запізненими звітками. У День Перемоги дівчина була вже студенткою текстильного технікуму в м. В. Волочок. Пізніше закінчила Ленінградський бібліотечний технікум і курси машинопису.

Доля жінки пов'язана з військовою службою чоловіка Павла Миколайовича, завдяки чому сім'я часто переїжджала.

У 1960 році, після демобіліза-

ції, Семенови обрали місцем постійного проживання Дніпропетровськ, зачаровані його величчям Дніпром та зеленими перспективами. Олександра Єгорівна, бібліотекар за професією, в пошуках роботи звернулася до міського відділу культури, де їй порадили бібліотеку державного університету. Директор бібліотеки Н.А. Гайворонська запропонувала посаду бібліотекаря читальної зали. На той час бібліотека знаходилася на вулиці Шевченка, 59. Читальна зала працювала щодня до 21 години. Незважаючи на несприятливі умови роботи у старому корпусі університету, багаторазові переміщення фондів, Олександра Єгорівна з теплотою і вдячністю говорила про колег, які працювали поряд, про дисциплінованість, відповідальність за доручену справу.

У 60-80-ті роки бібліотека отримувала багато нових книг та журналів. Працівники відділу обробки першими знайомилися з книжковими новинками. Олександра Єгорівна складала бібліографічний опис книг і друкувала картки для каталогів. До цього часу в традиційних каталогах бібліотеки зберігаються результати її 20-річної роботи.

Олександра Єгорівна згадує не тільки негаразди та особливості роботи того часу, але й цікаві зустрічі з науковцями, письменниками, акторами, колективні перегляди театральних вистав та кінофільмів, екскурсії, «вогники», бібліотечні свята.

У науковій бібліотеці Олександра Семенова працювала 20 років, спочатку бібліотекарем, а з 1973 року – старшим бібліотекарем. За сумлінну працю, активну громадську роботу (член профбюро бібліотеки, страховий делегат) неодноразово відзначалася грамотами та подяками.

Під час нашої зустрічі Олександра Єгорівна напам'ять читала вірші, співала народних пісень. Її не зламали ні роки, ні випробування. Вона допомагала своїм рідним, виховувала племінників і внуків, завжди була активним членом Ради ветеранів району.

Бажаємо Вам, шановна Олександра Єгорівна, активного довголіття, здоров'я, добробуту, любові й підтримки Ваших рідних та друзів.

Від імені колективу наукової бібліотеки директор Світлана КУБИШКІНА

в університеті Урок мужності в межах міського молодіжного проекту з національно-патріотичного виховання. Андрій Латюк та Олексій Турчак розповіли про свій бойовий шлях, про те, чому пішли на фронт та героїчні бої під Широкиним, про роль дніпровського волонтерату, про листи маленьких школярів бійцям, поспілкувалися зі студентами про шляхи творення молоддю нової країни, відповідали на запитання. Також був проведений невеличкий урок із допризовної підготовки юнаків – бійці продемонстрували макети зброї та елементи військової медицини.

Виступ ровесників, які знають, що таке війна не на словах, схвилював студентську молодь. Після уроку бійців розпитували про тонкощі бойових дій та особливості самозахисту і потреби у психологічній допо-

Студент ДНУ Каба Сумаїла з Гвінеї читає вірш Євгенія Євтушенка «Дай Бог!»

мозі в бойових умовах. Волонтери Центру соціальних ініціатив і волонтерства університету вручили гостям квіти, відзначивши, що цей Урок мужності запам'ятається надовго.

Під час щорічного конкурсу читців-декламаторів «Мир, весна, любов» студенти-іноземці нашого міста з Анголи, Гвінеї, Екватору, Китаю, Кореї, Колумбії, Марокко, Туркменістану в Палаці студентів демонстрували знання української та російської мов. Широкий спектр щирих емоцій під час виступів подарували учасники конкурсу один одному й глядачам. Оцінюючи номери у традиційних для заходу номінаціях: вірш, пісня і сценка, журі у складі фахівців ДНУ та викладачів підготовчих відділень інших ВНЗ міста враховувало такі критерії як артистизм, виразність, дотримання мовленнєвих норм. Особливістю цьогорічного конкурсу – участь студентів-перекладачів, які вивчають англійську та німецьку мови.

За підсумками конкурсу-концерту студенти нашого університету перемогли у більшості номінацій: у номінації «вірш українською/російською» – студент з Гвінеї Каба Сумаїла за вірш «Дай Бог!» Євгенія Євтушенка, «вірш англійською» – Ганна Качан за вірш «The Bells» Едгара По, «пісня» – Єлизавета Чигрина, Таїсія Касьянова, Ірина Хоменко, Микита Журавльов і Олег Ліпатов за пісню «I see fire» Ed Sheeran.

ФОТОГРАФІЯ З ІСТОРІЄЮ

ІЗ НЕЗАМУЛЕНИХ ДЖЕРЕЛ ПАМ'ЯТІ

«Чи знаєте ви, що таке КПК?» – запитала я у своїх студентів. Ні, не знають і не чули ніколи цього слова – і це зрозуміло, бо КПК – це вже університетська історія. Цією аббревіатурою називали культурно-побутовий комплекс – центр дозвілля, відпочинку й водночас місце, де можна було вирішити чимало невідкладних побутових проблем. Щось, безперечно, призабулось, але, пам'ятаю точно, там на першому поверсі були хімчистка, ремонт взуття, стоматологічний кабінет, міжміський переговорний пункт, а на другому – студентський клуб, здається, дві кімнати, у яких працювали гуртки, і конференц-зал десь на 250 місць.

Лев Ошанін (у центрі) після зустрічі з викладачами та студентами університету

У сірій, непривабливій дво-поверховій будівлі, що сьогодні сиротою стоїть серед студентських гуртожитків на вулиці Казакова, важко впізнати місце, де колись вирувало життя, відбувалися конференції, відзначалися урочистості, свята, проводилися фестивалі, зустрічі, де студентський рух і ритм був щоденною нормою, неодмінним атрибутом університетського буття.

Для покоління студентів 70-х особливо пам'ятними були фестивалі художньої самодіяльності – спочатку факультетські, потім університетські. До них ми старанно готувалися, намагалися репрезентувати свій факультет з найкращого боку. На сцену виходили і викладачі, і студенти, вони читали поезії, співали, показували епізоди СТЕМу (студентський театр естрадних мініатюр), викликаючи щире захоплення глядачів і нещодобне відчуття гордості за свій факультет і університет. У мене залишилося чимало яскра-

вих спогадів про ці виступи, але один із них я бачу, як сьогодні, – роки не змогли позбавити його чаруючої магії, яка так полонила мене тоді. Співала тогочасна знаменність – філологиня Олена Коваленко (Олена Ігорівна Переворська – доцент факультету психології). Неймовірно гарна, у вишуканій червоній сукні з квітами, вона була володаркою залу, її пісня з репертуару Софії Ротару, тоді дуже популярна, звучала якось особливо, по-своєму, свіжо й молодо, а на слова «Если в небе солнце светит, значит, горе не беда, громче, громче смейтесь дети и не плачьте никогда» зал заповнили діти з підшефної СШ № 28 з кольоровими кульками, вони випустили їх у повітря, створили неповторну атмосферу, в якій ми відчули радість миру, дитинства, себе як частини того прекрасного світу, що зветься життям.

Переконана, що 70-80-ті роки для університету не були застійними – він розвивався, змінювався, розбудовувався (його

нинішня інфраструктура – згадаймо хоча б корпуси № 1, 15, 16, 17, прекрасна наукова бібліотека – це надбання саме тих років), увага до окремої людини – студента, викладача, співробітника – відчувалася в усьому. На світлинах, які ви бачите, зафіксовані такі миті з життя університетської спільноти, які роби-

ли його самобутнім, насиченим і незабутнім. Це зустріч у КПК з поетом Левом Ошаніним, автором культової в радянські часи пісні «Пусть всегда будет солнце». Він завітав до університету на запрошення товариства книголюбів, яке очолювала тоді Катерина Антонівна Охомуш – доцент кафедри російської мови,

Зліва направо: Т. Іваненко, О. Корх, Є. Бородин, Н. Олійник, В. Демченко

людина завжди активна і якось по-особливому, можна сказати, фанатично, віддана університету. Це товариство відіграло помітну роль у популяризації книги, яка справді тоді була кращим подарунком. Книголюби організували зустрічі з письменниками, презентації нових книг (хоч таке слово ми тоді вживали дуже рідко), пільги на придбання книг (вартісну книгу важко було купити в магазині) тощо.

На іншій світлинці бачимо викладачів за святковим столом у їдальні КПК – це був новорічний вогник (1988 рік). Такі неформальні зустрічі колег, друзів, однодумців на Новий рік, 8 Березня, інші свята завжди проходили щиро й сердечно. По-справжньому родинну атмосферу створювали гарно вбрані учасники свята, мило прикрашена їдальня, хороша музика, тепле вітання керівництва університету, виступи самодіяльних акторів. Хто з ким сидить за одним столом – вирішальними тут були особисті симпатії, що й засвідчив цей фотознімок. Володимир Демченко, Євгену Бородину, Наталії Олійник, Олександр Корху, Тамарі Іваненко було добре в такому приємному товаристві, де всі свої, де весело, де можна відчувати себе невимушено й комфортно.

Перегортаю свій альбом – і минуле справді оживає, а воно, виявляється, не просто моє, а моє університетське. І відчуваю себе щасливою від того, що це мій університет і моє життя від нього невіддільне – нічого я б у ньому не змінювала.

Рідному університету скоро 100 – золотий ювілей, та й нам, його випускникам, немало, але альма-матер, яка знайшла найкоротший шлях до наших умів і сердець, трепетно жива, молода, рішуча, багатобіччюча, спрямована тільки вперед у сонячне мирне завтра.

Наталія ОЛІЙНИК,
завідувач кафедри
української літератури

ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

На факультеті психології презентували і запровадили нову інтерактивну навчально-розвивальну технологію. За підтримки проекту GMFA, наш соціальний партнер, психолог Віталій Байрак для студентів-першокурсників провів міні-майстерню з Форум-театру. Форум-театр – це унікальна методика, яка поєднує театральне мистецтво та психологію, і завдяки цьому є доцільним інструментом вирішення конфліктних і непередбачуваних ситуацій.

ФОРУМ-ТЕАТР

ЯК НОВА МЕТОДИКА ПСИХОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ

Під час підготовчого семінару група учасників за допомогою ведучого – джокера, а ним була наша гостя з Благодійного фонду «Карітас – Донецьк» акторка Ірина Харламова, – завдяки іграм, вправам та сценкам аналізують проблеми, які дуже хвилюють учасників, після чого група створює сценарій форум-постановки. Це допомагає учасникам краще зрозуміти свою проблему, поділитися власною життєвою історією з іншими людьми і знайти психологічну підтримку в групі. Акторка так вправно «готувала» завдяки різним комунікативним вправам студентську групу до взаємодії й показу їхніх здібностей, що не залишилося жодного учасника, у якого ще були сумніви щодо перебування на заході.

Після цього група показала форум-постановку глядачам. Сюжет вистави зазвичай має певну структуру: головна діюча особа – протагоніст(ка) – стикається з життєвими труднощами, які власноруч не розв'язати. Постановка підкреслює соціальну проблему, але не пропонує її вирішення.

Після перегляду глядачі обговорюють проблему. Одна з головних особливостей форум-театру – глядач повинен не просто пояснити, що можна зробити

інакше, а й на сцені замінити одного з акторів і запропонувати власну життєву стратегію для вирішення проблеми, як це зробив студент першого курсу спеціальності «Психологія» Іван Бредіхін. Таким чином, глядач форум-театру стає глядачем-актором. Можна спробувати будь-яку стратегію, щоб отримати досвід, проаналізувати власні спроби змінити ситуацію й спільно вирішити, яка поведінка чи стратегія може бути ефективною в реальному житті, а яка – ні. Ось так, у форматі діалогу акторів і глядачів, народжується істина.

Під час зустрічі актора і психологів зі студентами-першокурсниками спеціальностей «Корекційна освіта» та «Психологія» були обговорені гострі й актуальні теми: взаємини з батьками та їхня гіперопіка, особливості життя в гуртожитку, міжособистісні стосунки студентів і викладачів. Час проминув швидко. Робота була не з легких, утомлені, проте задоволені, ми вирішили, що це буде не остання наша зустріч.

Учасниця заняття, студентка групи ДК-16-1 Інна Безверха, переповнена враженнями й емоціями від нового досвіду, висловила думку про те, що ця форма роботи є унікальною для молодіжної

аудиторії, миттєво допомагає відшукати для себе відповіді на гострі запитання та наочно побачити себе й тих, з ким має справу – таке собі «дзеркальне відображення». «Я дуже рада, що мала можливість разом зі своїми однокурсниками взяти участь у такому цікавому й пізнавальному театральному дійстві! Ми згуртувалися, тепер краще знаємо один одного, можемо використовувати напрацьоване у волонтерській роботі. Запрошуйте нас ще!» – сказала Інна наостанок. І дійсно, студентам ця альтернативна форма виховного впливу через їхню активну діяльність, мотиви самонавчання й оволодіння новими технологіями сподобалася. Про це вони говорили, рефлексуючи, наприкінці заняття.

Слова подяки прозвучали на адресу гостей, представників Благодійного фонду «Карітас – Донецьк» джокера Ірини Харламової, психолога Віталія Байрака, психологів психологічної служби університету та ініціатора цієї ідеї Ірини Кобзєвої (кафедра педагогіки та корекційної освіти), яка щирісердно опікується проблемами тимчасово переселених осіб зі сходу країни, у тому числі й студентів, які навчаються в нашому університеті, бо й сама представляє цей регіон.

Відомо, що в нашому університеті навчається близько 350-ти студентів, які були вимушені переселитися з окупованих територій. З огляду на представлену міні-майстерню, можна стверджувати, що ця форма соціально-психологічної роботи може використовуватися усіма бажаними студентськими колективами.

Початок зроблено!

Зоя БОНДАРЕНКО,
керівник Центру соціальних ініціатив і волонтерства,

НАШІ ПОРАДИ – МОВОЛЮБАМ

Розумний – розумніший – найрозумніший

Утворення ступенів порівняння – одна з основних характеристик якісних прикметників. Вищий ступінь порівняння творимо додаванням до основи чи кореня звичайного ступеня суфіксів -ш- або -іш-: розумний – розумніший, темний – темніший. Найвищий ступінь порівняння постає на основі форми вищого ступеня з додаванням до нього префікса -най-: найрозумніший, найтемніший. Крім простих форм ступенювання, маємо також складені, що творяться додаванням до звичайного ступеня слів *більш, менш* (вищий ступінь) та *найбільш, найменш* (найвищий ступінь): *більш розумний, найбільш розумний, менш темний, найменш темний*.

Утворюючи ступені порівняння, зазвичай спостерігаємо такі помилки: а) поєднання двох форм ступенювання (простої та складеної): *найбільш цікавіший фільм* замість *найцікавіший фільм* чи *найбільш цікавий фільм*; б) використання для найвищого ступеня порівняння слова *самий* (*самий головний, саме основне* замість *найголовніший, найосновніше*), що є означальним займенником, який нормативно уживають для позначення тотожності із чим-, ким-небудь (*той самий, те саме*) або часу (*з самого ранку, від самого вечора*); в) вживання вищого ступеня замість найвищого у значенні абсолютної міри якості (*вищий результат, кращий учитель року* замість *найвищий результат, найкращий учитель року*). Форми вищого ступеня використовуємо для вираження більшого вияву ознаки предмета порівняно з іншим предметом, наприклад: *тополя вища від верби, син сильніший за батька*.

Отже, запам'ятати нормативні моделі ступенювання прикметників не важко. Варто лише уважніше ставитися до того, як ми говоримо, щоб висловлюватися дедалі *правильніше*.

Валерія КОРОЛЬОВА,
провідний спеціаліст Центру історії та розвитку української мови, доцент

УНІВЕРСИТЕТ РОЗКРИВАЄ ТАЛАНТИ

У Палаці студентів відбувся Перший відкритий поетично-музичний конкурс «ROETRY 2017», за сновником якого є факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства.

Мета заходу – популяризація сучасної української та іноземної поезії в молодіжному середовищі нашого міста, пошук, а також іміджева підтримка молодих талановитих авторів і виконавців. «ROETRY 2017» пройшов за підтримки Соборної районної ради у місті Дніпрі.

До фіналу конкурсу віді-

брали 21 студента з восьми навчальних закладів Дніпра, серед них – четверо представників університету. До уваги суддів учасники представляли по два авторських поетично-музичних твори у семи номінаціях. За результатами голосування компетентного журі, що складалося з відомих діячів культури і мистецтва,

поетів та письменників нашого міста, представники ДНУ визнані переможцями в номінаціях: «Кращий ліричний твір українською мовою» – Анастасія Кириченко та Анна Качан; «Кращий ліричний твір іноземною мовою» – Максим Чурков; «Краща постановка виконання поетичного твору» – Катерина Бражко.

Ігор ТРАХТ,
режисер народного театру-студії «Маски Палацу студентів»

PRO ET CONTRA

КОЛИ СЛІВ НЕ ВИСТАЧАЄ...

Не дивина: ненормативна лексика часто виривається з наших вуст. Хтось матом трохи «прикрашає» своє мовлення відповідно до складності життєвої ситуації; інші ним прямо-таки розмовляють, а деякі такою «мовою» навіть думають...

Пошанувачів міцного слівця в стінах університету чимало. Вони свято вірять у всемогутність лайки і гадають, що це норма й окраса їхнього образу такого собі представника сучасної молоді. Але є ситуації, коли треба притримати язика за зубами. На жаль, далеко не всі це усвідомлюють й, відповідно, дотримуються.

Зона ураження

Таких «нетямущих» досить багато в наших студентських колективах. Через їх нестриманість, буває, загострюється атмосфера, неабияк псується стосунки між студентами. Особливо, якщо лайка звучить у присутності дівчат, або навіть від самих дівчат. Гірше може бути тільки в тому випадку, коли відбірне матючіння використовується навмисно, щоб принизити конкретну особу.

Звичайно, є різні ситуації, і для кожної – своя причина такої мовленнєвої «нестриманості»: впустив смартфон, пішла «стрілка» на колготках, повідомили про додаткову пару чи просто, коли прищепив пальчика дверима. І вже неможливо втриматись від красномовного... Та це один бік медалі. Інший – цілеспрямовано обласкати триповерховим когось з однокурсників.

До речі, медики і психологи в

один голос стверджують: терпіти такого характеру образи вкрай шкідливо – це величезний удар по здоров'ю, зокрема, імунітету, а також – по самооцінці й людській гідності. І тут не знаєш, що гірше: перше може принести якісь захворювання органів, друге – породить в людині низку комплексів. Як зазначають психологи, людина, котра надмірно та привселюдно лається, нікого не поважає – користується цим прийомом, щоб самоствердитися за рахунок приниження інших. Можливо, це й ефективно, проте мат переслідується законом.

Увага!

Нецензурна лайка в громадських місцях визначається як дрібне хуліганство і може закінчитися штрафом, виправними роботами або адміністративним арештом на строк до п'ятнадцяти діб (ст. 173 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

Методи боротьби

По-перше, можна згадати Кодекс студента («висить») на сайті нашого університету). Хоча ми не дуже віримо в ефективність його виховного впливу на сучасного студента, але варто взяти до уваги.

По-друге, можна «випустити пар», не вдаючись до міцного слівця. Один із дієвих способів, який можна застосувати в будь-якому колективі, – увести моду на заміну нецензурного слова іншим – пристойним. Тоді замість добірної лайки зазвучать фрази типу:

«різниця не принципова!», «я вражений!», «ваша поведінка не відповідає моїм очікуванням», «здається, ми щось упустили з виду» або лаконічне «вау!» (нецензурні синоніми зазначеним фразам подумайте самі).

По-третє, встановити власні покарання за мовну нерозбірливість та розбещеність. Наприклад, завести «схриньку» і встановити грошову таксу. Вирвалося щось таке – будь ласка, поклади 5 чи 10 гривень. На виручені кошти купуються фрукти, чай або солодощі на стіл чи студентський захід. Ефект буде позитивний – змушує тверезіти найгарячіші голови.

Якщо все це «не варіант» для вашого колективу, і нормальних слів таки не вистачає, у крайньому випадку дотримуйтеся такого правила: при використанні нецензурної лайки не переходьте на особистості.

Цікаво!

Доказом негативного впливу лайливих слів на здоров'я та життєдіяльність людини можуть служити, приміром, багаторічні спостереження й наукові дослідження доктора філософських наук, кандидата філологічних наук В.Ю. Михайліна, доктора біологічних наук І.Б. Білявського, президента Інституту квантової генетики П.П. Гаряєва, лікаря-психолога Л.О. Китаєва-Смика, японського дослідника структури води Масару Емото та інших. Якщо не вірите, поцікавтеся самі.

Яна ЧОБОТАРЕНКО,
студентка факультету систем і засобів масової комунікації

НА СПОРТИВНОМУ ОЛІМПІ

БАГАТО СПОРТУ НЕ БУВАЄ

Низку традиційних спортивних заходів для студентів провела кафедра фізичного виховання і спорту. Так, у феєричному спортивному святі факультетів з фітнес-аеробіки гарні та вправні дівчата змагалися за палму першості та кубок переможців. Перше місце і прихильність суддівської колегії здобувала блискавична й енергійна команда факультету систем і засобів масової комунікації на чолі з капітаном Марією Тукановою.

Одночасно відбувався серйозний і виважений турнір з тенісу в рамках XXVIII Універсиади Дніпропетровської області. Команда університету виступала у складі: Олени Глушко (ФМЕ), Діани Домбрян (ФСНІМВ), Оксани Стожаренко (ЕФ), Ігоря Носенка (ФП), Артема Кашигіна (ФСНІМВ) і Павла Верчика (ФФЕКС) під керівництвом старшого викладача кафедри Марії Присяжної.

У командному заліку команда ДНУ виборола друге місце. Добре провели свої матчеві зустрічі

дівчата: Олена Глушко здобула III місце в особистому заліку, а в парному, разом з Діаною Домбрян – II місце. Великим професійним рівнем відзначилися юнаки, посівши третє й четверте місця в особистому заліку, друге – в парному розряді.

У міжфакультетській спартакіаді з плавання переможці визначилися в особистій першості на чотирьох дистанціях як у юнаків, так і в дівчат, а також кожен факультет отримав загальний підсумковий результат. Переможцями на дистанції 50 м вільним стилем стали: Вікторія Пилипенко (ФП) та Ігор Радевич (ФТФ), 50 м брасом – Катерина Карандаш (ММФ) і Кирило Самойленко (ФФЕКС), 50 м на спині – Єлизавета Рузієва (ХФ) і Данило Мамій (ГТФ), 50 м батерфляєм – Ігор Радевич (ФТФ). У командній першості I місце вибороли студенти ФФЕКС, II місце – ФПМ, III місце – ФТФ.

За інформацією кафедри фізичного виховання і спорту

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

старшого наукового співробітника науково-дослідної групи кафедри аерогідромеханіки та енергомасопереносу механіко-математичного факультету (д/б теми 1-327-17) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(вчений ступінь кандидата фізико-математичних наук, досвід наукової роботи у відповідному напрямку не менше 10 років, наявність друкованих наукових праць, вільне володіння державною мовою України);

старшого наукового співробітника науково-дослідної групи кафедри аерогідромеханіки та енергомасопереносу механіко-математичного факультету (д/б теми 1-327-17) – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(повна вища освіта, закінчена аспірантура, досвід наукової роботи у відповідному напрямку не менше 10 років, наявність друкованих наукових праць, вільне воло-

діння державною мовою України).

Документи на конкурс приймаються протягом 1 тижня з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації.

завідувача кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології – 1 штатна одиниця (повна ставка)

(наявність наукового ступеня та/або вчене звання відповідно до профілю діяльності кафедри, досвід науково-педагогічної та організаційної роботи у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації не менше 10 років, досвід наукової роботи та наукові праці в галузі мікробіології, вірусології та біотехнології, вільне володіння державною мовою України);

доцента кафедри фізичної та економічної географії – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(наявність наукового ступеня кандидата наук, вчене звання доцента відповідно до профілю діяльності кафедри, наукові праці за

фахом, стаж науково-педагогічної роботи у ВНЗ III-IV рівнів акредитації, вільне володіння державною мовою України).

Документи на конкурс приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації.

На конкурс приймаються документи: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3x4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія атестату доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завіренних за останнім місцем роботи).

Наша адреса: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус № 1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

Українська наукова спільнота зазнала важкої втрати – передчасно, на 67 році життя, помер відомий український вчений у галузі механіки, прикладної математики та моделювання соціально-економічних процесів, дійсний член Академії соціальних технологій і місцевого самоврядування, заслужений діяч науки і техніки України, доктор фізико-математичних наук, професор, декан економічного факультету

СМИРНОВ Сергій Олександрович.

Висловлюємо глибокі співчуття рідним і близьким. Світла пам'ять про вченого, педагога і прекрасну людину назавжди залишиться в серцях його рідних, близьких, колег та учнів!

Передплачуйте газету «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»!

«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ» – щомісячна (крім серпня) газета Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

Засновник і видавець – Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара.

Адреса ДНУ ім. О. Гончара: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72. Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна. Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає автор. Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами ведеться тільки на сторінках газети. Редакція зберігає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятих для опублікування текстів.

Претензії до публікації приймаються протягом місяця. При передруках посилання на газету «Дніпропетровський університет» обов'язкове.

Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпропетровський університет». Адреса редакції: м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, кім. 202. Тел. 374-98-20.

E-mail: gazeta@dnulive.dp.ua. Газета розміщена на сайті ДНУ ім. О. Гончара за адресою: www.dnu.dp.ua/gazeta

Зам. 109. Тираж 1200. ДП № 1631-366ПР від 7 грудня 2009 року. Газета віддрукована у друкарні ПП «Ліра ЛТД», м. Дніпро, вул. Наукова, 5. Індекс 49010.

Т. в. о. редактора А. М. БАХМЕТЬЄВА
Фотограф С. О. ВЕЛІКОДНИЙ